

តើអ្នកដឹងទេ?

- មហារីកដោះ: គឺជាមហារីកលេខមួយ បានកើតមានឡើងចំពោះស្ត្រីខ្មែរយើង នៅក្នុង រដ្ឋកាលីហ្វ័រញ៉ា។ (American Cancer Society, 2001)
- អ្នកមានជីវិតនៅវ័យ គឺមានកំរិតខ្ពស់ ចំពោះស្ត្រីអាស៊ី និងស្ត្រីកោះបាស៊ីហ្វិក បានកើតជម្ងឺនេះ ក្នុងកំរិតទីមួយចំពោះមហារីកដោះ និងមហារីកស្បូន ក្នុងវ័យពេលមហារីកនៅតូច ដែលពុំទាន់ រាលដាលនៅឡើយ។
- ក្រុនសំរាប់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់មហារីក ចំពោះស្ត្រី មានដូចជា ថតពិនិត្យមើលមហារីក ឲ្យបានទៀងទាត់, ធ្វើការហាត់ប្រាណ, ថែទាំទីមួនឲ្យនៅក្នុងរង្វង់សុខភាពល្អ និង ព្យាបាលឲ្យមានកំរិត។ ដើម្បីបង្ហាញនូវការគាំទ្រ ចំពោះស្ត្រីក្នុងជីវិតរបស់អ្នក, រ៉ូប៊ីអ៊ែរអាចចូលរួម ក្នុងការថែទាំសុខភាព ឲ្យបានល្អទាំងអស់គ្នា។ អ្នកទាំងពីរ នឹងមានសុខភាពកាន់តែល្អប្រសើរ។

FOR MORE INFORMATION CONTACT:
 Families in Good Health
 411 E. 10th Street, Suite 207
 Long Beach, CA 90813
 (562) 491-9100

This brochure has been created by OCAPICA's Men's Health Program and REACH 2010 PATH for Women with funding from the Office of Minority Health and the CDC Foundation through the generosity of The California Endowment.

CAMBODIAN
women

EXTRA IMPORTANT a message for men in our community
 សេចក្តីផ្តាំផ្ញើរចំពោះ បុរស សំរាប់គាំទ្រស្ត្រីយើង

សុខភាពល្អទៅថ្ងៃស្អែក គឺចាប់ផ្តើមក្នុងថ្ងៃនេះ

ផែនការពិនិត្យសុខភាពសំខាន់ៗ សំរាប់ស្ត្រីក្នុងសហគមន៍យើង

មាយាយើងទាំងអស់គ្នា, ប្រពន្ធបែងបួនស្រី, មាយមីង, ក្មួយស្រី និងកូនស្រី មានសេចក្តីត្រូវការសំខាន់ណាស់ ក្នុងការថែទាំសុខភាព។ ដោយសំណាងមិនល្អ, មានស្ត្រីជាច្រើនរូប មានគ្រោះថ្នាក់ដោយសារជម្ងឺមហារីក។ ចំពោះបុរសនៅក្នុងជីវិតស្រីគ្រប់រូបនោះ គឺជាការសំខាន់ណាស់ ត្រូវយល់ដឹង ត្រូវបានច្បាស់, ជួយគ្នាទូទៅ និងជួយណែនាំគ្នាទាំងអស់គ្នាផង ត្រូវរំពឹងទៅជួបជាមួយនិងអ្នកព្យាបាលខាងសុខភាពដ៏ត្រឹមត្រូវ។ នៅខាងក្រោមនេះគឺជារឿងផែនការពិនិត្យសុខភាពទាំងបួនយ៉ាងអាចជួយស្ត្រី ទាំងឡាយនៅក្នុងសហគមន៍របស់អ្នក ត្រូវសំរាប់មានសុខភាពល្អ។ នេះជារឿងរបស់ពេទ្យសំរាប់ជួយ រកមើលជម្ងឺមហារីកត្រូវបានឃើញជាមុនដើម្បីងាយស្រួលដល់ការព្យាបាល ។

ការផែនការពិនិត្យមើលដោះ ដោយខ្ពស់ (BSE)

ក្នុងពេលធ្វើការផែនការពិនិត្យស្ត្រីនិងស្លាប់ទៅលើដោះរបស់គាត់មើលទ្រង់ទ្រាយនៅនិងសាច់ដោះ ព្រមទាំងរកមើលដុំពកឬភាពប្រែប្រួល ។ បើសិនជារកឃើញភាពប្រែប្រួលខុសប្លែកពីធម្មតា ស្ត្រីត្រូវតែទៅជួបវេជ្ជបណ្ឌិតជាបន្ទាន់ ។ នេះជាការបង្ហាញប្រាប់ ចំពោះស្ត្រីដែលមានអាយុចាប់ពី ២០ ឆ្នាំឡើងទៅ គឺត្រូវផែនការពិនិត្យមើលដោះដោយខ្ពស់ ត្រូវបានក្នុង ១ខែម្តង។ ចំពោះស្ត្រីដែលមានរដូវទៀងទាត់រៀងរាល់ខែ ពេលដែលស្លាប់ ផែនការពិនិត្យនោះ គឺចាប់ពី ៧ ទៅ ១០ថ្ងៃ ក្រោយពេលចាប់ផ្តើមរដូវរដូវ ព្រោះពេលនោះ ដោះទាំងពីរ មិនសូវរឹងទេ ។

ការផែនការពិនិត្យមើលដោះ នៅក្នុងមន្ទីរពេទ្យ (CBE)

ការផែនការពិនិត្យដោះនៅក្នុងមន្ទីរពេទ្យ គឺត្រូវធ្វើការផែនការពិនិត្យដោយគ្រូពេទ្យជំនាញការផ្អែកសុខភាពដោះ ដូចជាវេជ្ជបណ្ឌិត ប្តីគិលានប្បដ្ឋាយិកាជាដើម ។ ក្នុងពេលផែនការពិនិត្យដោះ វេជ្ជបណ្ឌិត ប្តីគិលានប្បដ្ឋាយិកា និងស្លាប់លើដោះស្រាលព្យាព្រមទាំងពិនិត្យទ្រង់ទ្រាយនៅលើសាច់ដោះ ដើម្បីរកមើលដុំពក។ ស្ត្រីដែលមានអាយុពី ២០ ទៅ ៣៩ ឆ្នាំ ត្រូវផែនការពិនិត្យមើលដោះ នៅក្នុងមន្ទីរពេទ្យត្រូវបានបិទផ្លូវ ។ នេះជាការណែនាំ សំរាប់ស្ត្រី ដែលមានអាយុពី ៤០ឆ្នាំឡើងទៅ គឺត្រូវទៅផែនការពិនិត្យដោះ ត្រូវបានរៀងរាល់ឆ្នាំ។

ម៉ាម៉ូក្រាម (Mammogram)

ការថតពិនិត្យដោះ ហៅថា ម៉ាម៉ូក្រាម (Mammogram) គឺជាការថតដោយកាំរស្មីដែលមានកម្លាំងខ្សោយជាងកាំរស្មីអិច (X-Ray)។ ការថតនេះ គឺដើម្បីផែនការរកមើលភាពប្រែប្រួលគ្រប់ប្រការណាដែលយើងមិនអាចស្លាប់ដឹង។ នេះគឺជារឿង រកមើលជម្ងឺមហារីកដោះដែលទើបនឹងកើត ។ ការថតផែនការពិនិត្យដោះដោយកាំរស្មីម៉ាម៉ូក្រាមនេះ គឺគ្មានប្រតិកម្មនាពេលថតម៉ាម៉ូក្រាមដោះទេ ហើយពេលវេលាថត គឺមានរយៈពេលតិចជាង ៣០នាទី ព្រមទាំងអាចថតបាននៅមន្ទីរពិសោធន៍ (Radiology Department) ឬការិយាល័យវេជ្ជបណ្ឌិតក៏បាន ។

ស្ត្រី អាយុពី ៤០ឆ្នាំឡើងទៅ ត្រូវទៅក្រោមការពិនិត្យដោះត្រូវបានរៀងរាល់ឆ្នាំ ។ ទោះជា យ៉ាងណាក៏ដោយ បើស្ត្រីគ្រប់រូបណាដែលមានការសង្ស័យថា មានដុំពក ឬដោះមានភាពប្រែប្រួលខុសធម្មតានោះ គួរតែរំពឹងទៅជួបវេជ្ជបណ្ឌិតជាបន្ទាន់ ។

ធ្វើជាប់ស្បៀពិនិត្យស្បៀ (Pap Smear)

និង ធ្វើការពិនិត្យមើលឆ្អឹងត្រគាក (Pelvic) ក្នុងពេលធ្វើការពិនិត្យមើលឆ្អឹងត្រគាក (Pelvic), អ្នកគ្រូពេទ្យ ឬលោកវេជ្ជបណ្ឌិត និង ពិនិត្យមើលក្នុងទ្វារយោនីរបស់ស្ត្រី រកមើលសញ្ញាដំបៅក្លាយ ឬបញ្ហាផ្សេងៗ។

ការផែនការពិនិត្យមើល មានរួមទាំងធ្វើជាប់ស្បៀ (យកកោសិកាក្នុងស្បៀនទៅពិសោធន៍) (Pap Smear) អាចរកមើលឃើញទាំងពីរ មហារីក និងសាច់ដោះ ដែលនិងក្លាយជាមហារីកនៅមាត់ស្បៀន។ នៅពេលខ្លះ, ការធ្វើតេស្តនេះ ប្រហែលជាមានភាពមិនសូវស្រួលបន្តិច និងមានធាក់ឈាមមួយដំណកពីរដើម ឬនាបពីរធ្វើតេស្តរួច តែនេះគឺជាការធម្មតាទេ។

ក្នុងពេលធ្វើតេស្ត, អ្នកគ្រូពេទ្យ ឬលោកវេជ្ជបណ្ឌិត និងយកស្បៀមកដុតមាត់ស្បៀន ដែលស្ថិតនៅខាង ក្នុងទ្វារយោនី ដើម្បីយកកោសិកា។ កោសិកានេះ និងយកទៅពិសោធន៍ រកមើលមហារីក ឬបញ្ហាផ្សេងៗ។ បន្ទាប់ពីធ្វើជាប់ស្បៀតេស្តហើយ, អ្នកគ្រូពេទ្យ ឬលោកវេជ្ជបណ្ឌិត និងពិនិត្យមើលខាងក្នុង និងខាងក្រៅទ្វារយោនី ដោយប្រើម្រាមដៃស្លាប់រកមើលដុំពក ឬស្មាចរដង។ ស្ត្រីអាយុ ១៨ឆ្នាំឡើងទៅ ឬស្ត្រីណាដែលចូលចិត្តធ្វើការរួមក្រចើន ត្រូវតែទៅពិនិត្យស្បៀ ត្រូវបានរៀងរាល់ឆ្នាំ។